

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΥΨΕΛΗΣ

11
1923

ΑΡΙΘ. 1

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΡΥΠΑΡΗΣ

ΥΠΟ

Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗ



ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ

ΕΤΗΟΙΣ Σ. ΚΑΨΟΚΕΦΑΛΟΥ

ΙΛΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ



1886

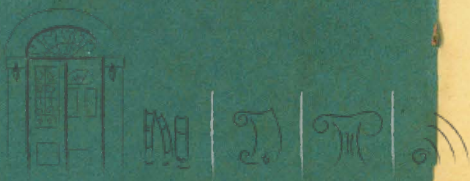
Handwritten signature

610

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΡΥΠΑΡΙΗΣ

ΥΠΟ

Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗ



ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΑΙ.Σ.Φ.100021

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΡΥΠΑΡΗΣ.

Τίς ἐνθουμείται αὐτόν;

Οἱ υἱοὶ τοῦ, οἱ συγγενεῖς τοῦ καὶ οἱ φίλοι.

Ἡ δὲ τῶν γραμμάτων πολιτεία;

Ἄγνοεῖ αὐτόν.

Τοιαύτη ἡ μοῖρα τῶν μετρίων ποιητῶν;

Οὐχὶ ὅλων. Ἐπειδὴ βλέπομεν, ἰδίως εἰς τὰς ἀνθολογίας, μὴ ἐξαιρουμένης τῆς τοῦ κ. Ματαράγκα, νὰ ὑπάρχωσι, καὶ, μεταξὺ τῶν ἀληθῶν ποιητῶν καὶ ἀρίστων στιχουργῶν, ὀνόματα στιχοπλόκων, νὰ ὑπάρχωσι στίχοι πολὺ κατώτεροι ἐκείνων τοῦ Γρυπάρη. Δυστυχῶς ἐν Ἑλλάδι εἰσέτι δὲν ἐδημοσιεύθη ἀνθολογίαν περιέχουσαν ὅ,τι εὖοσμον ὑπάρχει ἐν τῷ νεοελληνικῷ Παρνασσῷ.

Ὁ Γρυπάρης ἐξ ἡ ὅμως εἰς καλὴν ἐποχὴν, εἰς ἐποχὴν ποιητικὴν, εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν οἱ μεγάλοι ποιηταὶ δὲν ἔλειπον.

Τὴν σήμερον, ὁ τεχνοκρίτης, ὅταν ἐπιχειρῇ νὰ γράφῃ πραγματείαν περὶ ποιητῶν τοῦ 19ου ἰδίως αἰῶνος, ἢ νὰ γράφῃ εἰδικῶς περὶ τῆς ποιητοῦ ἢ στιχουργοῦ, εὐρίσκει καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν δυσάρεστον. Καθότι
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ

ΣΟΙΕΤΑΒΟΛΑΙ
ΥΟΡΥΘΕΝΑ ΟΙΣΣΥΟΜΑΝ ΠΑΡΕΘΟΛΑΙΣ ΠΑΡΤΗΡΕΙΣ ΟΙΣΟΜΑ
ΥΟΙΧΙΡΤΑΠ . Π Η ΤΟΛΛΥΒ



πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν των ἔχει σειρὰν μεγάλων ποιητῶν. Σκέπτεται ὅτι ὁ αἰὼν ἤδη παρέρχεται. Αἰὼν μεγαλοουργός. Αἰὼν μεγάλων ἀνδρῶν. Ὅτι παρήλθεν ὁ καιρὸς ὕμνων καὶ παιάνων. Ἀπὸ τῆς Γαλλίας ἀλλοτε ἠκούοντο οἱ λυρισμοὶ τοῦ De Lavigne, αἱ ἰδιοτροπίαι τοῦ de Musset, αἱ εὐαισθησίαι τοῦ Larmantine, ἡ εὐθυμία τοῦ Béranger, ἡ κομψότης τοῦ Barbier, καὶ αἱ πτήσεις τοῦ Hugo. Ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, μᾶς ἐπροξένει συμπάθειαν ἢ μελαγχολία τοῦ Λεοπάρδη, μᾶς εὐχαρίσκει ἢ θεοσέβεια τοῦ Μαντζῶνη, μᾶς ἐκίνει τὰ δάκρυα μᾶλλον ἢ τὸν γέλωτα ἢ σάτυρα τοῦ Γκιούστη. Ἡ Γαλλία ἔχασε τὸν Οὐγκώτης καί μετ' αὐτοῦ τὴν ποιήσιν τῆς. Εἰς τὴν Ἰταλίαν ὁ Carducci καταγίνεται μᾶλλον εἰς σοβαρὰς μελέτας· καὶ ὀρθῶς πράττει. Εἰς τὴν Ἰσπανίαν ὁ Zorrilla καὶ ὁ Esprenceda διατηροῦσι τὴν τιμὴν τοῦ ἰσπανικοῦ παρνασσῶ. Τὴν ἀληθῆ τέχνην τοῦ Körner, Arndt, Freiligrath, Grün, Büchert, Chamisso, Uhland, Lenau, Eichendorf δὲν ἔκαμεν γνωστὴν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τόσον τὴν Γερμανίαν ὅσον ὁ Heine. Καὶ ἡ Ἀγγλία καὶ ὁ κόσμος ἠγάπησε τὰς ἀπελπισίας τοῦ Βύρωνος· ἔλαβε συμπάθειαν διὰ τὸν Shelley καὶ ἐθαύμασε τὸν Walter Scott, ὡς σήμερον ἀγαπᾷ τὸν Tennyson. Ὁ ἀμερικανὸς Longfellow ἐμάγευε τὴν Εὐρώπην. Ἡ Ἑλλάς ἠκούει εὐχαρίστως, ἐκ τῆς Ἰταλίας, τὴν ἀγανάκτησιν, τὸ κατὰ τῆς τυραννίας

μῖσος καὶ τὸ ἀνδρικὸν θάρρος τοῦ Φωσκόλου· καὶ, ἐκ τοῦ Ἴονιου, τὰ ὑφιπετῆ ἄσματα τοῦ Σωλομοῦ.

Εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν πολλοὶ εἶνε οἱ ποιηταὶ οἱ μεγάλοι, εἰς ἐποχὴν, ἣτις ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, εἰς τὰ ἀναφερόμενα ἔθνη, ὑπῆρχον πλῆθος ἄλλων ποιητῶν πλὴν τῶν ἀναφερομένων, εἰς ἐποχὴν, ἣτις ἐνέγραψεν εἰς τὰς σήλας ἢ ἱστορία ποιήματα καὶ ἄλλων ποιητῶν ἄλλων ἐθνῶν, οὓς, χάριν συντομίας, δὲν ἀναφέρομεν. Εἰς τοιαύτην ἐποχὴν, εἰς μέτριος ποιητῆς, βεβαίως δὲν δύναται νὰ λάβῃ διακριτικὴν θέσιν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ποιήσεως. Τοῦτου ἕνεκα ἡ Κυρία Λαμπέρ εἰς τὴν μελέτην «Περὶ Συγχρόνων ποιητῶν τῆς Ἑλλάδος» ἔπρεπε νὰ παραλείψῃ ὀνόματα τινα. Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ, τῆς περιφανοῦς Γαλλίδος, εὐρίσκομεν τινὰς μετριότητας. Ἄν εἶχε σκοπὸν νὰ ποιήσῃ μνεῖαν καὶ περὶ τῶν μετριοτήτων, τότε ἠδίκησε διαφόρους.

Ὅτε λοιπὸν ἤκμαζεν ὁ Γρυπάρης, ὑπῆρχον διάφοροι καὶ ἐν Ἑλλάδι δόκιμοι ποιηταὶ καὶ ἄριστοι στιχουργοί. Ὁ Γρυπάρης δὲν ἦτο ὑφιπέτης ὡς ὁ Σολωμός. Ἡ ποίησις ἔχει ἀνάγκην πτερύγων. Τὸ τοῦ Ὁρατίου:

*mediocribus esse Poetis
Non dii, non homines, non concernere columbae*

ἄειποτε μᾶς τρομάζει ὀμιλοῦντες περὶ ποιητῶν. Ἄπειραι εἰς τὸν κόσμον ἔγραψαν σίχους,

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΥΡΙΟΥ

καὶ τούτων, οἱ πλεῖστοι ἐλησμονήθησαν καὶ οὐδὲ ἀναφέρονται ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τῆς γραμματολογίας, καὶ ἐκ τῶν ἀναφερομένων, τινὲς ζῶσι μόνον εἰς τὴν μνήμην ἱστορικοῦ τινος τῆς γραμματολογίας. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὁ Γρυπάρης δὲν εἶχε τοῦ Σολωμοῦ τὴν πτῆσιν. Τὰ ἄξματα αὐτοῦ περιστρέφονται περὶ τὴν εὐθυμον ἀπόλαυσιν τῶν παρόντων. Αἱ γυναῖκες, ἡ εὐθυμος ψῆδῃ, ἡ σάτυρα, ἡ γελοιογραφία καὶ ὁ οἶνος, ἀληθὲς εἶνε ὅτι εἶνε τὰ μόνα, περὶ ἃ ἐνδιατρίβει ὁ Γρυπάρης. Ἀλλὰ καὶ τὴν πατρίδα δὲν ἐλησμόνει. Εἰς τὰ ἐρωτικά αὐτοῦ ἐκδηλοῖ κάλλιστα τὰ διάπυρα καὶ σφοδρὰ τῆς καρδίας αἰσθήματα, ἐκδηλοῖ ὅτι ἡγάπα σφοδρὰ τὸ γυναικεῖον φύλον.

Μνημονεύονται τὴν σήμερον ὀνόματα ἀτέχνων στιχουργῶν καὶ πάταγος γίνεται ἐνὶ ὄτε μέγας καὶ περὶ ἀμαθῶν στιχοπλόκων. Διατι ἄρα νὰ μὴ ποιήσωμεν μνεῖαν περὶ ἐνὸς ἀνδρὸς ὅστις κατεγίνετο μετὰ ζήλου εἰς τὰ γράμματα καὶ ἔγραψεν ἑκατοντάδας καὶ ἑκατοντάδας ποιημάτων, ἐξ ὧν τινὰ εἶνε καλά.

Ὁ Γρυπάρης ἐγεννήθη ἐν Ζακύνθῳ τῇ 30 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1803 καὶ, μετὰ πενήντα καὶ πέντε ἡμέρας, ἐβαπτίσθη. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐκαλεῖτο Πέτρος καὶ ἡ μήτηρ του Ἀναστασία, θυγατὴρ τοῦ κόμητος Γεωργίου Καφοκεφάλου. Ὁ οἶκος τοῦ Γρυπάρη, ἔλκει τὴν καταγωγὴν ἐκ Κρήτης, καὶ

εἶνε εἰς τῶν εὐπατριδῶν οἰκῶν τῆς Ζακύνθου, καὶ, διὰ συγγενείας, συνδέεται μετὰ τῶν ἐκλεκτοτέρων οἰκῶν τῆς νήσου ταύτης. Ἡ σύζυγος τοῦ Γρυπάρη ἦτο ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἀοιδίμου Μητροπολίτου Ζακύνθου, Νικολάου Κοκκίνη, καὶ ὠνομάζετο Μαρία.

Ὁ Γρυπάρης ἐξ ἀπαλῶν ὀνύων εἶχε δεῖξει κλίσιν διὰ τὰ γράμματα καὶ πολὺ ἡγάπα τὴν ποίησιν. Ἐκ τῶν χειλέων του ὁ σίχος ἔρρεε σατυρίζων ἰδίως τοὺς ὀμηλικούς ἢ ἐγκωμιάζων κοράσιόν τι, ἐπειδὴ παιδιόθεν εἶχεν ἐρωτομανῶς πρὸς τὸ ὠραῖον φύλον.

Μεταξὺ τῶν ἀνεκδότων αὐτοῦ ἔργων ὑπάρχει καὶ αὐτοβιογραφία ἐξ ἐννενήκοντα ὀκταστίχων. Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ ὁ ποιητὴς ἀνοίγει τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ ἀπαθῶς διηγεῖται τὰ τῆς οἰκογενείας καὶ κοινωνίας. Ἐν τῇ ἐμμέτρῳ ταύτῃ βιογραφίᾳ εὐρίσκομεν τὴν εἰλικρίνειαν ἐκείνην, ἣτις ὑπάρχει εἰς τὰς ἐν πεζολογίᾳ αὐτοβιογραφίας τοῦ Cellini καὶ Rousseau.

Ἐκ τοῦ ἀνεκδότου τούτου τοῦ Γρυπάρη ἔργου δημοσιεύομεν τοὺς ἐξῆς στίχους:

Καὶ ἂν θέλετε νὰ εἰπῶ τὸ φυσικὸ μου
Καὶ τὸ ἠθικὸ μου, πολὺ κρατῶ ἀσχημάδα·
Εἶνε μελαχρινὸ τὸ πρόσωπό μου·
Πηθέματα δὲν φέρουν μία γλυκάδα.
Ὅλα βλέπω μὲ μία σὸ μυαλό μου,
Γιατὶ ἡ φύσις μῶδῳκε ἐξυπνάδα.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ καλὴ διάθεσι ἔχω.
ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ ΚΑΡΔΟΥΚΗ παρτιδομαρὶς, σὴ χρεια συντρέχω.
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΕΟΥΡΙΟΥ

Ἐλαβα καὶ τῆ σπουδῇ πολλοὺς δασκάλους σοφοὺς, σεμνοὺς, πολλὰ πεπαιδευμένους, ποὺ σὰν αὐτοὺς οἱ τόποι δὲν ἔχουν ἄλλους. Εἰς σ' ὄλαις τὸ ἐπισημαῖς προκομένους. Λατίνους, Γάλλους, Ἰταλοὺς, καὶ μεγάλους καὶ Ἕλληνας τοὺς πλέον ἔακουσμένους. Τὸν Δοσίθεο, τὸν Σπαθῆ, τὸν Παρασιάδη τὸν Γεωργαντζᾶ, Θεοδοῖο τὸν Δημάδη.

Βαγιάν, Πινέλη, Ντε-Φιλίππη, Γάλλους, Συνήγορο ἀκουσμένο Γενατάσιο, Γρασέττη καὶ Μαρτζώκη, κορφὴ κάλλους, Καὶ τὸν Θιακὸ, τὸν Κριτικὸ Ἀναστάσιο (Ποτὲ δὲν πῆγα σὲ χυδαίους σὲ λάλους), Τὸν Σκάση μαθηματικὸ Φαυμάσιο. κτλ.

Τοὺς διδασκάλους, τοὺς ὁποίους ἀναφέρει πράγματι ἦσαν καλοί. Ὡς ὁ ἀναγνώστης βλέπει δὲν ἐφοίτησεν ὁ Γρυπάρης οὔτε εἰς Γυμνάσια οὔτε εἰς Πανεπιστήμια, εἶχεν ὅμως ἀποκτήσει ἀρκετὰς γνώσεις καὶ ἦτο κάτοχος διαφορῶν γλωσσῶν.

Εἰς τὴν νεότητά του ἤρξατο νὰ μεταφράσῃ τὸν Ἀνακρέοντα. Δύσκολος ἐπιχειρήσις ἐπειδὴ, διὰ νὰ μεταφέρῃ τις εἰς ἄλλην γλῶσσαν τὸν Ἀνακρέοντα, ἀπαιτεῖται δεξιότης ἵνα δυνηθῆ νὰ μεταφέρῃ τὴν ἀμίμητον ἐκείνην χάριν καὶ ἀπλότητα τῆς ἐκφράσεως. Ἐνεκα τούτου σπουδαῖοι ἄνδρες διαφορῶν ἐθνῶν, ἐνῶ ἐπέτυχον εἰς ἄλλας μεταφράσεις ἀπέτυχον μεταφράζοντες τὸν Ἀνακρέοντα. Ὁ Μαφῆς λ. χ. ὁ ἐπιφανὴς οὗτος τῆς Ἰταλίας μεταφραστῆς, ἐνῶ τοσοῦτον ἐπέτυχεν

εἰς ἄλλας μεταφράσεις εἰς τὸν Ἀνακρέοντα ἀπέτυχε μόνον εἶνε ἐπιτυχεῖς δύο ἢ τρεῖς ὦδαί. Πρὸ τοῦ Γρυπάρη μετέφρασε τὸν Ἀνακρέοντα ἕτερος Ζακύνθιος, ὁ Συγοῦρος, εἰς δημῶδη γλῶσσαν, καὶ μετὰ τὸν Γρυπάρην, ὁ πρὸ μνηῶν ἀποθανὼν Ἀραβαντινὸς, γνωστὸς καὶ διὰ ἄλλας μεταφράσεις, ἰδίως διὰ τὸ χαριέστατον ἐπεισόδιον τοῦ Χρυσοῦ Ὀνοῦ τοῦ Ἀπουληίου τὰ κατὰ Ψυχῆν καὶ Ἐρωτα. Τοῦ Ἀραβαντινοῦ ἡ μετάφρασις τοῦ Ἀνακρέοντος, καίτοι ἐκ δευτέρου τὴν ἐξέδωκε μετὰ ἐπιδιορθώσεων, εἶνε ἔργον ἀνεπιτυχῆς, ἀμοιρῶν ὅλως ποιητικῆς φιλοκαλίας, ζωηρότητος καὶ χάριτος. Ὁ κ. Ἀριστείδης Καφεκέφαλος σκοπὸν ἔχει νὰ μεταφράσῃ ὅλα τοῦ Ἀνακρέοντος καὶ ἤδη ἔχει τελειωμένας δώδεκα ὦδὰς, αἵτινες εἶνε καλλίτεραι τῶν τοῦ Ἀραβαντινοῦ. Διάφοροι ἄλλοι Ἕλληνες μετέφρασαν τινὰ τοῦ Ἀνακρέοντος ὦδάρια, ἀλλὰ τρία ἢ τέσσαρα εἶνε, καθ' ἡμᾶς, ἐπιτυχῆ, ὅμως νομίζομεν ὅτι ἡ δημῶδης ἡμῶν γλῶσσα εἶνε κατάλληλος πρὸς μετάφρασιν τοῦ Ἀνακρέοντος.

Ὁ Γρυπάρης τέλος, μιμούμενος τὸν ἰταλὸν Vittorelli, τὸν οὐγγρον Czokonai, τὸν πορτογάλλον Gonzaga, τὸν ἡμέτερον Χριστόπουλον καὶ ἄλλους, ἠθέλησε νὰ ἦνε μιμητῆς τοῦ Ἀνακρέοντος καὶ ἔγραψε πολλὰ ἀνακρεόντεια. Ὡς γνωστὸν τὰ ἀνακρεόντεια δέον νὰ ἦνε ἀλιγόστιχα, μεστὰ χάριτος, ζωηρότητος, τουφεκάτης καὶ ἀπλότητος. Ὁ

Ερυπάρης ὅμως δὲν ἐφύλαττεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰς λεπτότητας ταύτας τῆς τέχνης.

Τὰ πουλάκια κελαϊδοῦνε,
Καὶ μ' ἀγάπην προσκαλοῦνε.
Τῆς ἀνοίξεως τὴν αὐγούλα,
Μέσα στὴ θερπνὴ φωνοῦλα.
Προσκαλιέται καὶ ὁ Ἔρωσ.
'Ἐδεκεῖ σ' ἐκεῖ τὸ μέρος.
Καὶ ἀρχινᾷ νὰ παιγνιδίξῃ
Καὶ μ' ἀγάπαις νὰ βουρλίξῃ.
Τότε πιάνουν καὶ φιλιοῦνται.
Καὶ μὲ πόθ' ὄλο τσιμπιοῦνται,
Τὰ καῦμένα τὰ πουλάκια
Μὲς τὰ τρυφερὰ κλαδάκια.
Κ' ἡ ἀνοιξὶ ἡ μυρισμένη
'Ἐδεκεῖ ποῦν' καθισμένη,
Τὴν προσκάλεσε ὁ Ἔρωσ
Διὰ νὰ πάρῃ σ' αὐτὰ μέρος.
Κὴ ἄρχισε γιὰ νὰ νυμφεύσῃ.
Χόρτα, δένδρα νὰ ὑπανδρεύσῃ.
Νὰ στολίσῃ μὲ γλυκὰ
Ἄνθη καὶ μὲ ὀπωρικά.
Νᾶμουνα ἔπ'ξί κι' ἐγὼ
Σὰν αὐτὰ, νὰ νυμφευθῶ
Τὴν ἀγάπην, ποῦ ζητῶ
Κ' ὄλο τὴν ἐπιθυμῶ.

Πρὸς τὸν ψῦλλον, ὅστις ἠνόχλει τὴν κυρά του ἔλεγε :

Ψύλλε τολμῶς, χαϊμένε,
"Απονε καὶ διετραμένε,

Ὅπου τρέχεις καὶ βυζένοις
Καὶ σ' ἀπόκρυφα χορταίνεις.
Μέρη, τῆς καλῆς κυρᾶς μου,
Τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρδιᾶς μου.
Δὲν λυπᾶσαι νὰ τσιμπᾶς
Λίγο αἶμα διὰ νὰ φᾶς ;
Τέτοια νηὰ νὰ λακταρίζῃς
Νὰ πληγόνῃς, νὰ βουρλίξῃς ;
Δὲν κυττᾶς, ποῦ κάθε σάλα
Ἔχει ἔξοδα μεγάλα
Καὶ εἶνε το πολὺ ἀκριβὸ
Καὶ γιὰ τοῦτο εἶνε κρυφὸ ;
Μὰ τὸ Θεό! ἂν τολμήσῃς
Πάλι ὀπίσω νὰ τσιμπήσῃς
Εἰς τὰ νύχια μου ἐπάνω
Σὲ τσακίζω, καὶ σοῦ βγάνω
Τ' ἀντερὰ σου ἔξω πέρα
Καὶ δὲν ξαναβλέπεις μέρα.

Ὡραία εἶνε βεβαίως ἡ μεταμόρφωσις τῆς ἐρωμένης εἰς Π ε τ α λ ο ῦ δ α. Ψυχὴ περιέπταται τὸ ἑσπέρας περὶ τὸν ποιητὴν καὶ Ἄθωα πεταλοῦδα,

Ποῦ σέκεις ἐμπρὸς μου,
Μὴν εἶσαι ἡ ἀγάπη μου,
Ψυχὴ μου καὶ φῶς μου ;
Μὴ θέλησες τέτοια
Νὰ λάβῃς μορφὴ
Νὰ ἰδῆς τὸ τί κἀνά

Ἀγάπη κρυφί;
Πᾶσι γέλοιος μετάνυκτα
δῶ σὰ χωριά,

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΗΘΟΥΡΙΩΝ

Ποῦ τρέχεις γὰ δάσπ.
 Τί νᾶνε ἢ αἰτικά,
 Σὲ βλέπω καὶ στέκεσαι.
 Σ' ἐμὲ σαστισμένη,
 Ἐσὺ θᾶσαι βέβαια.
 Ψυχὴ ἀγαπημένη.
 Αἰγόνεσαι, μνέσκεαι
 Καὶ δείχνεις πῶς λῆς.
 Παράπονα, πάθηα
 Καὶ πίκραις πολλαῖς.
 Πλὴν πότε σὲ βλέπω,
 Καλὰ μὲ κυττᾶς,
 Νὰ ἰδῆς ἂν σ' ἐγνώρισα.
 Καὶ πάλι πετᾶς.
 Μὴ φεύγης, ὠμίμενα,
 Ψυχὴ μου, κυρά!
 Ποτὲ δὲ σὲ σῶνω,
 Μὲ δίχως πτερά.
 Μὴ φεύγης, γυρίζω,
 Κῆ ἀγάπη ἀρχινῶ
 Καὶ τᾶγρια σου λόγια,
 Ψυχὴ, λησμονῶ.
 Μὴ ὡς ῥόδα γυρίζης
 Ἐμπρὸς τῆ φωτιά
 Μὴ καῖς τὰ πτερά σου
 Γιατ' εἶνε ἁμαρτιά.
 Ὠμίμενα! ἐκάεις
 Στὸ λύχνο μου ἔμπρὸς μου!
 Ὠμίμενα, φογηᾶς σου
 Ἐστάθη τὸ πῶς μου!

Καὶ εἰς τὰ β α κ χ ι κ ἄ, ὁ ἔρωσ ἦτο ἐκεῖ-
 νος ὅστις τὸν παρεκίνηει. Ὅτε μὲν πίνει
 ὑπὲρ τῆς υγείας ἀπούσης ἐρωμένης καὶ τὴν
 συμβουλεύει νὰ διασκεδάζει, καὶ τῆ λέγει:

Μὴ βάνης ἴποτε γὸ νοῦ.
 Ἡ πίκρα σου εἶνε πίκρα μου
 Χαρά σου εἶνε χαρά μου.
 Βγαῖνε, ξεφάντονε, κυρά,
 Τὸ νοῦ νὰ διασκεδάζης.

Ὅτε δὲ σκέπτεται νὰ μὴ ὑμνήσῃ πλέον τὸν
 ἔρωτα, ἐπειδὴ αἱ ἐρωμέναι δὲν εἶνε πισταί,
 ἀλλὰ νὰ γείνη δ ο ὕ λ ο ς τ ο ὕ Β ά κ χ ο υ.
 Συσταίνει τέλος τὸ κ ρ α σ ἰ καὶ τὰς γ υ -
 ν α ἰ κ α ς:

Τὰ γιομάτα μας ποτήρια
 Μὲ χαραῖς ἄς τὰ ρουφούμε
 Καὶ τὸ ξέχειλο ποτήρι
 Ὡς τὸν πάτο ἄς τὸ πιούμε.
 Διὰ νὰ παύσουν οἱ καῦμοί μας
 Μὲ τοῦ Βάκχου τὸ ζουμάκι
 Καὶ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ νοῦ μας
 Κάθε τῆς καρδιάς φαρμάκι.
 Νὰ χαϊρώμεθα μὲ νηαῖς.
 Καὶ τὸν ἔρωτα σιμά
 Μέσα γὰ λαμπρὰ λουλουδία
 Νὰ μᾶς κἀνῃ συντροφία.

Τὸ ἰδανικὸν τοῦ ἀνθρώπου δὲν πρέπει νὰ
 γνέ τοιοῦτον. Τὸ αἶσθημα τῆς εὐωχίας καὶ
 τοῦ πόνου καὶ ὁ εὐφρόσυνος καὶ ἡδονικὸς
 βίος δὲν πρέπει νὰ ὑμνῶμεν ὡς ἀπὸ Ἄνα-

κρέοντος μέχρι Χρηστοπούλου υπάρχει συν-
ήθεια. Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἔχη πάντοτε ὑ-
π' ὄψιν ὑψηλόν τι, γενναῖόν τι. Τούτου ἕνεκα
μόνον ὁ δημοφιλέστατος τῆς Οὐγγαρίας ποιη-
τῆς Petöfi ὕμνησε τὸν οἶνον ὡς ἔπρεπεν. Ἐξυ-
μνεῖ τὸν οἶνον, ὡς δύναμιν, ἣτις ἐνθουσιᾷ τὸν
μαγουαρικὸν ἥρωα διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν πα-
τρίδα ἀπὸ τὸν ξένον ζυγόν. Οἶνος καὶ πα-
τρίς. Εὐωχία καὶ πότος· ἀλλὰ Ἐλευθερία
τῆς δούλης Πατρίδος. Τοῦ Petöfi δὲν ἦσαν
ἀπλοὶ λόγοι. Ἀπεβίωσεν ἐν τῇ μάχῃ τοῦ
Szegesvar κατὰ τῶν Ῥώσων.

Τὰ ἐρωτικά, τὰ ὁποῖα ἐστιχοῦργησεν ὁ
Γρυπάρης εἶνε πολλὰ καὶ ἐπὶ παντοίων ἐρω-
τικῶν ἀντικειμένων. Κατὰ μίμησιν τοῦ Χρι-
στοπούλου εἰς τὸν ζωγράφον λέγει τίνι τρό-
πῳ νὰ γράψῃ τὴν εἰκόνα τῆς ἐρωμένης. Τὸ
ποιημάτιον τοῦτο ἐνιαχοῦ εἶνε ὠραῖον. Εἰς
ἄλλην ἔτι εἰκόνα περιγράφει τὴν ἐρωμένην,
οὐχὶ ὁμως ὡς γυναῖκα τύπον ἑλληνικῆς καλ-
λονῆς, ἀλλ' ὡς γυναῖκα δυσειδῆ, ἀνήθη-
κον. Τὸ ποιημάτιον τοῦτο εἶνε καὶ αἰσχρόν.

Καὶ ὁ Γρυπάρης ἔγραψε τὴν Κατά-
ρα τοῦ ἐραστοῦ πρὸς τὴν ἐρω-
μένην, μιμούμενος τὸν Λαγγουιδάρα, οὗ-
τινος ἡ Κατάρρα, δυστυχῶς, τυποῦται
εἰς τὰς Ἀνθολογίας φέρουσα τὸ ὄ-
νομα τοῦ Σολωμοῦ. Ἡ Κατάρρα τοῦ Λαγ-
γουιδάρα, καίτοι ἐνιαχοῦ εἶνε καλλιτέρα τοῦ
Γρυπάρη, ὁμως δὲν εἶνε ἔργον καλλιτεχνικόν

περιέχον ἅμα δὲ καὶ χυδαίας ἐκφράσεις καὶ
ἄρās, αἰτίνες μόνον ἐπιτρέπονται εἰς τὸ σῶμα
τῆς κυρᾶς Λιάς τοῦ εὐφαντάστου Σαβό-
για, ἣτις καταράται τὴν Μηλιάν.

Ὁ πολὺς πρὸς τὰς γυναῖκας ἔρωσ ἐβλα-
ψε πολὺ τὴν Μοῦσα τοῦ Γρυπάρη· ἡ καρδία
του πάντοτε ἦτο εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἔρωτος·
καὶ ἐν μόνον βλέμμα γυναικὸς εἶχε τὴν δύ-
ναμιν νὰ τὸν κάμῃ δυστυχῆ. Τὸ αἴτιον ἦτο,
λέγει, ἡ φύσις.

Δὲν μοῦ λές, τί πταίω ἐγώ,

Ἄφοῦ ἡ φύσις νὰ ἀγαπῶ.

Ἀπεφάσισε νὰ μέχῃ,

Καὶ εἰς αὐτὰ ἡ ψυχὴ νὰ τρέχῃ·

Εἶνε ὁ ὄργανισμὸς,

Κῆ ἀγροικᾶ ὁ καῦμὸς

Νὰ ἔρχεται, δίχως νὰ ξέρω,

Καὶ δεινὰ νὰ ὑποφέρω.

Πάσχω· πολεμῶ νὰ βγῶ,

Ἄλλὰ μάταιο εἶνε αὐτό.

Καὶ ὅσον φεύγω τόσον μνέσκω,

Καὶ ξεγλύτρομα δὲν βρέσκω.

Μάλισα χειροτερεῶ

Ἵσον λευθεριά γυρεύω.

Καὶ ἡ τύχη μὲ σανίδ

Πάντα μέχει νὰ ἀγαπῶ,

Ἐπειδὴ οἱ ποιηταὶ

Εἶνε αἰώνια ἐρασαί.

Ἵμως εἰς τὸν ἔρωτα δὲν ἦτο σταθερὸς

ΙΑΚΩΒΑ ΠΕΤΙΩΣ

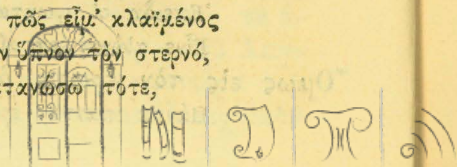
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

Ὅτ' ἐνὰ ἤματι ὁ καυμένος.
 Κ' ἡ Φλιμένη μου καρδιά
 Νὰ μὴ ἔχη ἡσυχία.
 Ὅταν μία ἀλησμονάω
 Παρευθὺς ἄλλη ἀγαπάω
 Τί ναι τοῦτο τὸ κακὸ
 Ὅπου μέσα μου ἀγροικῶ
 Νὰ μὴ ἔχω σταθερὸ
 Ἐρωτα καὶ δυνατὸ; κ.τ.λ.

Ἐκαμε καὶ ποιημάτιον, δι' οὗ λέγει ὅτι ὁ ἀνὴρ ὅταν νυμφεύηται πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ἀγαπᾷ ὡς αὐτὸς ἔκαμνε, καθότι ἡ καρδιά οὐδέποτε δεσμεύεται. Κακίςῃ ἡ θεωρία ὡς καταστρέφουσα τὸ ἰδανικὸν τῆς οἰκογενείας. Ἴδου καὶ ποίημα φέρον τίτλον ὁ Τάφος μου:

Ὅπου ἰδεῖς δύο κυπαρίσσια
 Εἰς τὸν κῆπον, καὶ δύο ἐτηαῖς,
 Εκεῖ μέσα εἶμαι θαμένος,
 Κ' ἔλα ποθητὴ νὰ κλαῖς.
 Ρίξε κάτω τὰ μαλλιά σου,
 Εἰς τὸ μνήμά μου ἐμπροστὰ,
 Νὰ κυλοῦν τὰ δάκρυά σου,
 Ἀπ' τὴν πλάκα εἰς τὴν καρδιά.
 Τότε ἐγὼ ὁ δυστυχισμένος,
 Εἶθε πάρω ἀνασασμὸ,
 Βλέποντας πῶς εἶμ' κλαῖμένος
 Καὶ εἰς τὸν ὕπνον τὸν στερνόν,
 Εἶθε μετανοῶσά τότε,



Ἐν καμμία φορὰ ποτὲ,
 Ἀπὸ ζήλεια τῆς ἀγάπης,
 Ὑποψιάσθηκα διὰ σέ.
 Κ' εἶθε μῶρχονται ἀπεθύμιας,
 Πάλι νὰ ζωντανευτῶ,
 Γιὰ νὰ χαίρωμαι, νὰ λάβω,
 Τέτοιο ταῖρι ἀγαπητό.
 Δῶσε προσταγὴ νὰ γένη.
 Ἐνας ἱερὸς ναὸς,
 Ὁ παπᾶς νὰ λειτουργήσῃ,
 Νὰ μὲ συγχωρᾷ ὁ λαός.

Ἡ ποίησις εἶνε ἡ ἔκφρασις ἡ μάλιστα ὑψηλὴ, ἀθῶα καὶ ζωηρὰ τῶν εὐγενεστέρων ἀνθρωπίνων αἰσθημάτων. Ἡ ποίησις πρέπει, διδάσκουσα ἢ συγκινοῦσα, νὰ ὑψοῖ ἡμᾶς εἰς σφαῖραν ἀνωτέραν, καὶ, ἵνα ὁ ποιητὴς κυριεύσῃ τὰς καρδίας ἡμῶν διὰ δυνάμεως τοιαύτης, δεόν νὰ ἔχη ἰσχυρὰν πίστιν. Ὁρθῶς λοιπὸν ὁ ἡγεμὼν τῶν συγχρόνων ἰσπανῶν ποιητῶν, ὁ Zorrilla, λειονολεγοῖ τοὺς ποιητὰς ἐκείνους, οἵτινες ἀνευ πίστεως ψάλλουσι καὶ οὕτω ματαιοπονοῦσιν. Ἐν ἐκ τῆς παραστάσεως ὑποκειμενικῆς ὕλης ἐπὶ πάντα τὰ εἰς τὸν ψυχικὸν καὶ πνευματικὸν βίον ἀφορῶντα, μορφοῦται ἡ λυρική ποίησις, καὶ οὕτω δεόν νὰ ᾔνηε τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ποιήσεως ἡ ἐκδήλωσις τῶν εὐγενεστέρων ἀνθρωπίνων αἰσθημάτων, εἰς κοινὸς ψάλτης μὲ αἰσθηματὰ μὴ εὐγενῆ ἢ καρδίαν διεφθαρμένην, δὲν ἔστιν ἰδανικὸς ψάλτης

τῆς πατρίδος, τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς ὀρη-
σκειας, καὶ οὐδὲ ἡ ἐκδήλωσις τοῦ ἔρωτός του
νὰ ὑψοῖ. Ἡ ἐκδήλωσις τοῦ κοινοῦ ἔρωτος εἶνε
πολύ διάφορος ἐκείνης τῆς εὐρισκομένης εἰς
τὴν ποιητικὴν Ἀνθολογίαν τοῦ Ἰνδοῦ Χάλα
καὶ εἰς τὰς ποιήσεις τῆς ἑλληνίδος Σαφροῦς,
τοῦ Ῥωμαίου Τυβούλου, τοῦ Ἰταλοῦ Δάντου
καὶ τοῦ γάλλου Musset.

Εἰς τὴν ἐρωτικὴν ποίησιν ὁ Γρυπάρης
δὲν ἠθέλησε νὰ ἦνε ὀπαδὸς τῶν ἄνω ποιη-
τῶν. Ὁ Γρυπάρης ἠγάπα τὰς γυναῖκας, ἀλ-
λὰ, δυστυχῶς, οὐχὶ δι' ἐνὸς ἰδανικοῦ ἔρωτος.

Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἔγραφον διά-
φοροι Ζακύνθιοι ἐρωτικὰ ποιήματα. Δὲν ἐν-
νοῶ τὰ ὀνόματα τοῦ Φωσχόλου, Σολωμοῦ,
Τερτσέτη, Ῥώμα, Μάτεσι, ἡἄλλων, ὧν ἐδημο-
σιεύθησαν συλλογαί. Εἶδομεν προσέτι λαμπρὰ
ἐρωτικὰ ἀνέκδοτα τοῦ Λαγγουιδάρα, Γαήτα,
Δομενεγίνη, Πελεκάση, Πατρινοῦ καὶ ἄλλων
μεστὰ περιπαθείας ἰδίως τοῦ Λαγγουιδάρα, ὃν
ἡ φύσις τὸν εἶχε προικίσει διὰ οἴστρου ποιητι-
κοῦ. Οἱ γράψαντες ἰταλικά ποιήματα ἦσαν διά-
φοροι, τινὰ λ. χ. τοῦ Παύλου Μερκάτη εἶνε
καλά. Ἡ ἐποχὴ ἐκείνη ἦτο διὰ τὴν Ζάκυνθον
ὄντως ποιητικὴ καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς
νεοελληνικῆς ποιήσεως κατέχει τὴν πρωτί-
στην θέσιν.

Τοῦ Γρυπάρη ἡ λύρα δὲν ἦτο ὁμῶς μονότο-
νος. Ἐγραψεν εἰδυλῆλια, τιμὰ καὶ ποιήματα ἐπὶ
παντοίων ἀντικειμένων, οἷον: Ἡ ματαιοφρο-

σύνη—Ἡ ὥρα τοῦ θανάτου μου—Τὸ πῆδη-
μα τῆς Λευκάδος—Ὁ ἀβλαβής, βλαπτικὸς—
Ἡ φιλία—Τὶ πρέπει νὰ ἦνε τις νὰ ἀγαπᾶ-
ται—Ἡ ἐπανάστασις τοῦ κόσμου—Ὁνειδος
—Γνώσις τοῦ κόσμου—Διὰ τοὺς ἀτέκνους
—Ὁ κακὸς πλούσιος—Ὁ ἐρημίτης—Ὁ Ψα-
ρᾶς—Ὁ περίπατος—Ζήτησις τοῦ παιδιοῦ ἀ^ς
πὸ τῆ Μάννα—Ἡ βροχὴ—Τὸ ἀηδόνι—Τὸ
ἀνδρόγενο εἰρηνεμένο—Ἐγκώμιον εἰς τὰ
στοιχεῖα, τὸ ἀλφάβητο, τὸ μελάνι καὶ τὸ κον-
δύλι—Διὰ τὴν καταδίκην τοῦ Γεωργίου Ζή-
βα Κουντούρη καὶ τοῦ Ἀναστασίου Ζήβα—
Ὁ ὕπνος—Ἡ τύχη—Ἡ αὐγὴ—Ἡ ἀναίρεσις
Βαπτίσματος—Ἡ κακὴ τύχη—Ἡ μελαγ-
χολία—Ἡ θανή μου, ὄνειρον—Τὰ γηρατεῖα
μου—Ἡ Τεσσαρακοστὴ—Ἰσοσταθμία τῆς
τύχης—Ἀφροσύνη τοῦ νόμου—Ἡ ἀδικία—
Ὁ Θεὸς ἰατρός—Τόξευμα ἢ πληγὴ τοῦ Χά-
ρου—Ὁ ἔλεγχος τῆς ψυχῆς μου—Τὸ Μελά-
μενο—Κατὰ τοὺς κάμνοντας προστύχια—Κα-
τὰ τῶν προδοτῶν τῆς πατρίδος—Ἡ πυρκαϊὰ
—Ὁ δυστυχὴς πτωχὸς—Ἡ ἀταξία τοῦ κό-
σμου—Ὁ ἀσπλαχνος—Κατὰ τῶν κακῶν ἱε-
ρέων—Ἡ εὐγνωμοσύνη—Ὁ ἀδικὸς ἄρπαγος
—Τὸ χρέος τοῦ πατριώτου—Τὰ ἦθη τῆς πα-
τρίδος—Ὁ ἀδικὸς ἄρπαγος ξακληρήτης—Ἰ-
πὲρ τῶν ποιητῶν—Ξένοι δικασταί—Ἡρὸς
τοὺς φρονούντας ἑαυτοὺς πεπαιδευμένους—
Ἡ ἀδιαντροπία—Ἀφροσύνη—Ὁ ὑπερήφανος
—Ὁ ἀπαθὴς—μετανοημένος—Ἡ ματαιότης

τοῦ Κόσμου—Ὁ τροχὸς τοῦ Κόσμου, κλ.

Εἰς τὸν θάνατον προσφιλῶν συγγενῶν ἢ φίλων ἢ Μοῦσά του δὲν ἔμενε σιωπηλῆ, οὕτως ἔκλαυσε ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ποιητοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ, τῆς Ἀγγελικῆς Μακρῆ, τοῦ Γεωργίου Μανολοπούλου, τῆς Μαρίας Προβῆ-Πελεκάση, τῆς Λαύρας Κοκκίνη, τοῦ Νικ. Συγούρου, τῆς Ἀσπασίας Βαρβιάνη Καψά, τοῦ Μαρίνου Δικοπούλου, τοῦ Ἀντ. Νερούλη, τοῦ Παναγ. Ταβουλάρη, τοῦ Γεωργίου Πυρῆ, τῆς Μαρίας Παπαγεωργοπούλου, ἧς ὁ θάνατος ἀπεθανάτισθη ὑπὸ τοῦ Σολωμοῦ διὰ τοῦ ποιήματος «ἡ Φαρμακωμένη»,

Ἄλλὰ καὶ εἰς τὰς χαρὰς τῶν πεφιλημένων αὐτῷ ἐτόνισε τὴν λύραν του, ὡς ἐπὶ γεννήσει τῶν τέκνων I. Μαρτζώκη, Δ. Φραγκοπούλου, Ἐρμάνου Λούντζη κ.λ.

Ἐστιχοῦργησε κωμωδίαν εἰς τέσσαρας πράξεις, θέλων δι' αὐτῆς νὰ στηλιτεύσῃ ἐκείνους, οἵτινες γίνονται πλούσιοι διὰ κλοπῶν, ἀνομιῶν καὶ ἐγκλημάτων. Ἡ σκηνὴ εἶνε ἐν Ζακύνθῳ.

Διάφορα εἶνε τὰ ἔμμετρα διηγήματά του, ἔχοντα ὑπόθεσιν ἐρωτικὴν ἢ σατυρικὴν ἢ γελοιογραφικὴν.

Ἡθέλησε νὰ ἦνε καὶ ἱερός ποιητής, διὸ ὕμνησε τὴν Γέννησιν, Βάπτισιν, Σταύρωσιν καὶ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Χριστοῦ, τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἄλλα διάφορα θεολογικὰ ἀντικείμενα, εἰς ἃ ἀπέτυχεν.

Ἐνίοτε καὶ πρὸς φίλους ἔστελλε ποιήματα ἐγκωμιάζων τὰς γενναίας πράξεις, ἢ τὰς ἰκανότητας. Οὕτως ἐπήνεσε διὰ ποιημάτων τὸν ποιητὴν Σολωμὸν, τὸν Διονύσιον Μαρτινέγκον Γαήταν, τὸν Ἰγνάτιον Μαρτζώκην, τὸν Φραγκίσκον Καρβελλᾶν, τὸν Κωνστ. Μεσάλαν, τὸν ἄγγλον βαρῶνα Θωμᾶ Γουέρνεην, τὸν Γεώργιον Ῥώσην, τὸν Ἀντώνιον Μάτεσσην, τὸν στρατηγὸν Δημήτριον Καλέργην, τὸν Στυλιανὸν Σπαθῆ ἱατρὸν, λόγιον, ὅστις ἐδίδασκε τὴν Βοτανικὴν εἰς τὴν ἰόνιον Ἀκαδημίαν. Ἐγραψε διάφορα ἐπιθαλάμια. Στίχους πρὸς τοὺς γονεῖς, ἀδελφοὺς καὶ συγγενεῖς αὐτοῦ, διαφόρους ἔγραψε, διακρινόμενά τινα ἐπὶ φιλοστοργίᾳ. Ἐκ τούτων δημοσιεύομεν ἐκείνους, οὓς ἔγραψε διὰ τὴν ἀνεψίαν αὐτοῦ, θυγατέρα τοῦ Νικολάου Α. Καψοκεφάλου:

Ὅλη λάμπεις, κοπελοῦλα,
Στὰ χρυσόξανθα μαλλιὰ
Εἰς τὰ μάγουλα, εἰς τὰ μάτια
Καὶ στὰ κάλλη τὰ ἀνθηρὰ.
Κοσμικὸς Ἄγγελος εἶσαι
Στὸ κορμὶ καὶ στὴ ψυχῆ,
Τὰ πτερὰ μόνον σοῦ λείπουν
Καὶ καθέδρα οἱ οὐρανοί.

Ἄφροδίτη νᾶχε πλάσει
Μὲ τὸ θεῖκὸ παιδί,
Τέτοιαις Χάρες καὶ ὡμορφίαις
Δὲν θὲ νᾶχες βέβαια σύ.

Ὡς τὰ δάκρυά σου, φῶς μου,
 Ὡς κ' ἐκεῖν' ἔς τὰς παρελάς
 Τρέχουν σάν μαργαριτάρια,
 Κ' εἶν' στολὴ τῆς ἑμορφιάς.
 Καὶ ἐλκύουν, μαλακάνουν,
 Ἄγρια κ' ἡμερὴ ψυχῆ,
 Καὶ καθεὶς γιὰ νὰ ἡμερόνη.
 Σὲ ἀγκαλιάζει καὶ φιλεῖ.
 Τὸ οὐράνιο σου γέλοιο
 Εἶν' σάν ρόδο τὸ ἀνοικτὸ,
 Ποῦ προβαίνει ἀγῆ στὸν κῆπο,
 Καὶ δοξάζει τὸν Θεό.
 Ὅτι κη' ἂν φορῆς σοῦ πιάνη,
 Κη' ἄσχημη τῆ φορεσιά
 Τὸ κορμὶ τερπνὸ στολίζει
 Καὶ τὴν κάνει ἀγγελικία.
 Βέβαια, στὸν κόσμῳ ἂν ζήσης.
 Ἄπο σένα, κόρη, ἡ γῆ
 Θέλει αὐξήσει στολισμόν της.
 Καὶ θὰ ξαναγεννηθῆ.
 Ἄμποτε, παρόμοια χάρι,
 Ν' ἀπολάβουν οἱ γονεῖς,
 Γιὰ νὰ σ' ἔχουνε βοήθεια
 Ἐς ὥραις ὑστεραῖς ζωῆς.
 Τουταδῶ, ποθῶ, Γ' ἔχωρτζίνα,
 Νὰ θωρῶ πάντα σὲ Σὲ,
 Νὰ μοῦ μοιάσης στὰ τραγούδια,
 Ὡσάν ἀνεψιά μου ἐπεί.

Τὴν πατρίδα αὐτοῦ Ζακύνθου με τινὰ ποιή-
 ματα ἐξύμνησεν. Ἀλλὰ δὲν ἐμιμήθη τὸν Αν-

τῶνιον Κομμοῦτον, ὅστις δι' ὠραίων λατι-
 νικῶν ἡρωικῶν στίχων, ὕμνησε τὴν Ζάκυν-
 θον, ἀποτεϊνόμενον πρὸς τὸν διακεκριμένον
 συμπολίτην Ἰωάννην Δαρεῖον Σέρβαν, οὐδὲ
 ἐμιμήθη τὸν Φώσκολον, τὸν Σολωμόν, τὸν
 Κάλθον καὶ ἄλλους, οὔτινες μετὰ τόσου ἐν-
 θουσιασμοῦ ἐνεθυμοῦντο τὴν μειδιῶσαν Ζά-
 κυνθον. Ὁ Γρυπάρης ὕμνησε τὰς φυσικὰς
 καλλονὰς τῆς πατρίδος του, ἀλλὰ ἐλυπεῖτο
 ὅτι οἱ κάτοικοι δὲν ἦσαν ὅλοι ὡς αὐτὸς ἐπε-
 θύμει. Ἐλυπεῖτο ὅτι ἡ παιδεία, ἡ ἰκανότης
 καὶ ἡ εἰλικρίνεια δὲν ἐξετιμῶντο καὶ τὴν λύ-
 πην του ταύτην ἐξέφραζεν εἰς τινὰ ποιημάτια.

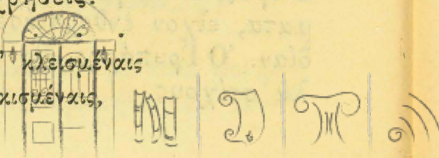
Ἀποθανόντος τοῦ Φωσκόλου, τῷ 1827,
 οἱ Ζακύνθιοι, ἵνα δείξωσι τὸν σεβασμόν, ὃν
 πρὸς τὸν μέγαν συμπολίτην αὐτῶν εἶχον, ἐν
 τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ τῶν Λατίνων, ἐτέ-
 λεσαν μεγαλοπρεπὲς μνημόσυνον ὑπὲρ τῆς ἀ-
 ναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ φιλελευθέρου πο-
 λίτου καὶ ἀθανάτου ἀοιδοῦ τῶν Γάφων
 καὶ Χαρίτων. Εἰς τὴν περίστασιν ταύ-
 την, ὁ ὑψηπετέστερος τῶν ἀοιδῶν τῆς Ἐ-
 λευθερίας, ὁ Σολωμὸς, ἀπήγγειλε λαμπρὸν
 λόγον. Καὶ ὁ Γρυπάρης, νέος τότε σφριγῶν,
 ἔχων μόλις τὸ εἰκοστὸν πέμπτον τῆς ἡλικί-
 ας αὐτοῦ ἔτος, συνεκινήθη εἰς τὸν θάνατον
 ἀνδρὸς, οὗ τὰ γενναῖα καὶ φιλελεύθερα αἰσθή-
 ματα, εἶχον ἐνθουσιάσει πᾶσαν εὐγενῆ καρ-
 διάν. Ὁ Γρυπάρης δὲν ἀπήγγειλε λόγον ἀλ-

ΙΛΙΩ ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Φωσκόλου ὁ συγγενῆς αὐτοῦ Κούρτζουλας συνέλαβε τὴν εὐγενῆ ιδέαν νὰ φέρῃ τὰ Κόκκαλα τοῦ συμπολίτου του εἰς Ζακύνθον, καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ, οἱ Ζακύνθιοι προσέφερον καὶ χρήματα διὰ τὰς δαπάνας τῆς μετακομιδῆς, ἀλλὰ δυστυχῶς, τὰ ἱερὰ Κόκκαλα ἔμενον εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἕως ὅτου ἡ Ἰταλία τὰ ἔλαβε καὶ ἔθεσεν αὐτὰ ἐν τῷ Πανθέῳ παρὰ ἐκείνοις τῶν μεγάλων Ἰταλῶν. Ὁ Σ. Ρώμας καὶ ὁ ιστοριογράφος Χιώτης διεμαρτυρήθησαν, ἀλλὰ ἀργά. Ἀργὰ ἐπίσης ὁ Δῆμος ἔκαμε τὴν αἴτησιν. Ὁ Γρυπάρης συνηγόρει ὑπὲρ τῆς μετακομιδῆς καὶ ἐπὶ τούτῳ ἔγραψεν ἀρκετοὺς ἀνομοιοκαταληκτοὺς στίχους, ἔχοντας τὸν τίτλον Ὁ π τ α σ ί α τ οῦ Φ ω σ κ ὸ λ ο υ, δι' ὧν ὁ Φώσκολος παραπονεῖται μὲ τὸς Ζακυνθίους ὅτι τὸ κορμὶ τοῦ κοιμᾶται σὲ χῶματα ἀγγλικὰ νόθα γιὰ αὐτόν. Εὐχαριστεῖτο περιγράφων ἦθη τινὰ τῆς Ζακύνθου τὰ ὁποῖα ἐνόμιζε κακὰ, οὕτω δι' ἐνὸς ποιηματίου καταφέρεται κατὰ τῆς ἐπικρατούσης τῶν ἡμερῶν του ιδέας ὅτι ἔπρεπε νὰ ἦνε αἱ κόραι κλεισμέναις καὶ δὲν ἐδίδετο αὐταῖς ἐλευθερά ἀνατροφή. Ἐνόμιζεν ὅτι διὰ τοῦ περιορισμοῦ ἐκείνου ἐγένοντο πολλαὶ καταχρήσεις.

Ποῖος λέγει νὰ εἶν' κλεισμέναις
Κόραις, σὰν φυλακισμέναις,



Καὶ νὰ βλέπῃς γαῖς οἰκίαις
Μελιούνια τζελουτζίαις
Ποῦτε ὁ ἥλιος δὲν ἔμπορεῖ.
Στὸ παράθυρο νὰ ἐμβῆ;
Καὶ ἡ μανάδες ποῦ πηγαίνουν,
Ποῖος λέγει, νὰ μᾶς πέρνουν
Θυγατέρες τους κοντὰ
Εἰς τὰ τόσα ἀρχοντικά,
Παρὰ σπίτι νὰ τ' ἀφίνουν
Μὲ ταις δούλαις, νὰ ταις δίνουν
Συμβουλαις κακαῖς, μωραῖαις,
Καὶ νὰ ἀκοῦν βρωμολογίαις;
Καὶ λαμβάνοντας γαμπρὸ
Τέτοια νάχουν γὰ προικιῶ,
Καὶ ἔτσι οἱ ἄνδρες οἱ καλοὶ
Νὰ ἀποδείχωνται κακοὶ
Μὴ μπορῶντας νὰ βασοῦν
Τὰ αἰσχρὰ λόγια, ποῦ ἀγραικοῦν
Ἀπὸ τέτοια ἀνατροφή
Βρωμερότατη, κακῆ.
Καὶ γιὰτι νᾶνε κλεισαῖς;

Καὶ καθεὶς νὰ μὴ τὴ ξέρῃ
Παρὰ πότε χέρι, χέρι,
Ποῦ θὰ τὴν σεφανώθῃ,
Ποῦ τὸν πέρνουν οἱ δικοί,
Ὡσὰν ὄρηο ἐδεκεῖ.
Καὶ ἂν ἡ νηὰ εἶνε κουτσὴ

ἢ καραφλὴ,
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Ἦ ἀκοῦς εἰς τὴ καρδίᾳ;
 Ὅχι κλίσι παρὰ ὀχτρία,
 Ἐχεις χρέος νὰ τὴν πάρης,
 Εἰδεμὴ βγαίνουν οἱ δικοί
 Καὶ ἀρχινοῦν κατατρεγμοῦς
 Ἰθρυσιαῖς καὶ σκοτομοῦς.....

Περιγράφει ἔπειτα τὸ κακὸν, τὸ ὁποῖον προ-
 ἔρχεται ἐκ τοιούτων εἰδῶν γάμων, καὶ ἀκο-
 λούθως:

Τέτοια ἀπόκρυφα ἔχει ἡ φύσις.
 Κι' ὅποιος θέλει νὰ γνωρίσῃ
 Σκοτισμένα πάντα θεάσκει.
 Καὶ μὲς τὴν ἀρχὴν τοὺς μνέσκει...
 Κρᾶμα στὴν ἀλαζωνία
 Πώχομεν καὶ φαντασία.
 Νάμεθα βαρβαρικοί.
 Ἀγριοὶ καὶ λογικοί
 Ποῦτε στὴν Ἀμερική:
 Τὴν βαθεῖα ἐρημική.
 Τέτοια ἦθη βρωμισμένα
 Ἔβνε τώρα μακρυσμένα.
 Λοιπὸν, πάλω, καὶ οἱ τρόποι
 Ποῦνε στὴ λοιπὴ Εὐρώπη.
 Νὰ γενοῦν πρέπει καὶ ἐδῶ
 Στὸ Νησάκι τὸ μικρὸ
 Κ' ἔτσι ὅλοι εὐτυχημένοι
 Θὲ νὰ ἦνε οἱ πανδοξεμένοι.

Ὁ Γρουπάρης βεβαίως εἶχε κλίσει εἰς τὴν
 διδακτικὴν ποίησιν, διὸ ἔκαμε πλῆθος Σατυ-

ρῶν, ἐξ ὧν τινὲς εἶνε διδακτικώταται κατ'
 ἀξίαι ἀναγνώσεως. Καταφέρεται κατὰ τῶν τυ-
 ράννων, τῶν φιλαργύρων, τῶν προσκυνούντων
 τὰ πλούτη, τῶν ἀδικούντων, τῶν σοδομητῶν,
 τῶν κακῶν πολιτῶν, τῶν ἐγωϊστῶν, τῶν μὴ ἀ-
 γαπώντων τὴν μελέτην καὶ τὴν πρόοδον, τῶν
 ὑπερηφάνων καὶ ἄλλων πολλῶν μαστίγων τῶν
 κοινωνιῶν. Δυστυχῶς, ὁ βίος αὐτοῦ ἦτο πε-
 πληρωμένος θλίψεων καὶ πικριῶν, διὸ καὶ
 πολλάκις ἡ Μοῦσα τῷ ἔδωκε δεινοῦς δι-
 στοῦς, δι' ὧν κατετόξευεν ἐκείνους, οἵτινες
 τὸν ἔβλαπτον. Ὁ Γρουπάρης ἐνίοτε ἐλησμόνει
 τὰς σκέψεις τοῦ διασήμεου Σατυρογράφου
 Μεντζίνη.

Ciascun che vede farsi aperto e nudo
 Ciò che vorria nascosto, arma la mano
 Alla vendetta, e a te di sè fa scudo.
 Tu, s'hai fior di giudizio intero esano
 E s'hai la penna di prudenza armata,
 Da' veri nomi ti terrai lontano.

Ἐν Ζακύνθῳ ἐθεωρεῖτο κατὰ τοὺς χρόνους
 του, ὁ κατ' ἐξοχὴν σατυρικός καὶ εἰς αὐ-
 τὸν ἀπέδιδον πᾶσαν σάτυραν.

Εἶνε πρᾶγμα φοβερὸ
 Καὶ πολλὰ συχαντερὸ
 Κάθε σάτυρα, ὅπου γένει
 Τὸ ὄνομά μου ἐμὲ νὰ βγαίνει,
 Τὸ πῶς πάντα ἐγὼ τὴ κἄνω
 Κ' εἰς βρυσιαῖς τὸν κόσμον ἔκνω.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Πῶς ἀφοῦ δὲν ἔχω αἰτία,
 Π' ἀνθρωπον δὲν σατυρίζω
 Καὶ κανένα δὲν ὑβρίζω
 (Μ' ὄλον ποῦμαι φυσικὸς
 ἔμπειρος σατυρικὸς) κλ.

Εἰς ἄλλο ποιημάτιον

Σατυρικὸς κοινῶς ὄλοι μὲ κράζουν.

Δὲν λέγω πῶς δὲν ἔκαμα καμμία

Τὴν ὄραν, ποῦ οἱ ἄνθρωποι μὲ πειράζουν

Καὶ δίχως νὰ μιλῶ μου δίνουν αἰτία.

Πῶς τοὺς εἶπε νὰ μὲ κατασπαράζουν

Τὸν νοῦν, τὴ ψυχὴ καὶ τὴ καρδιά,

Καὶ ὡς κάκιστον ἐχθρὸν νὰ μὲ κυττάζουν

Ν' ἀλησμονοῦν τὴ κάθε εὐεργεσία κτ.

Οἱ σάτυραί του ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν του
 ἦσαν ἄπειροι καὶ οὐχὶ ὄλαι ἀντεγράφησαν
 μετὰ τῶν ἄλλων ποιήσεών του.

Ἔχω σάτυραις πολλαῖς γεναμέναις

Δι' ἐκείνους, ποῦ μ' ἔβλαψαν

Ὅμως δὲν ταις ἔχω δῶ μέσα γραμμέναις κλ.

Ὁ Γκιούστης συνείθιζε νὰ λέγῃ ὅτι δὲν
 ἔχει ἀξίαν βιβλίον τι, se non rifà la gen-
 te. Τοιαύτης ιδέας ἦτο καὶ ὁ Γρυπάρης
 ὅστις ἤθελεν νὰ ἦνε, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, δι-
 δακτικὸς, ὡς μαρτυροῦσι πολλὰ τῶν ποιη-
 μάτων, ἰδίως κατὰ τὰ τελευταῖα τοῦ βίου
 του ἔτη. Ὅμως μετὰ τῶν ἀνεκδότων ὑπάρ-
 χουσι καὶ τινες σίλλοι κατὰ τῶν ἐχθρῶν
 ἢ σάτυραι ἢ γελοιογραφαὶ πολὺ αἰσχραί.
 Πολλαὶ εἶνε, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν, αἱ ἠθικαὶ

σάτυραί του, ὧν ἡ ἀνάγνωσις ἤθελε ἦνε ὠφέ-
 λιμος, καὶ τιμὴν νὰ περιποιῶσιν εἰς τὸν Γρυ-
 πάρην. Ἐκ τῶν σατυρῶν τούτων δὲν δημο-
 εὔομεν τώρα οὐδὲ περικοπὰς, ἐπειδὴ σκοπὸν
 ἔχομεν νὰ δημοσιεύσωμεν προσεχῶς πραγ-
 ματεῖαν φέρουσαν τίτλον. Ἡ Σάτυρα ἐν
 Ζακύνθῳ. Ἡ Ζάκυνθος διακρίνεται καὶ εἰς
 τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ποιήσεως. Ὁ Κουτούζης,
 ὁ Σαβόγιας, ὁ Σολωμὸς, ὁ Γουζέλης, ὁ Αὐξέν-
 τῆς, ὁ Δανελάκης, ὁ Κατήφορος, ὁ Γεώρ-
 γιος Ρώμας, ὁ Πατρινὸς, ὁ Πελεκάσης καὶ
 ἄλλοι ἔγραψαν τινὰς καλὰς διδακτικὰς σα-
 τύρας. Ὁ λαὸς τῆς Ζακύνθου ὧν φύσει εὐ-
 φυῆς ἔχει ἔμφυτον καὶ τὸ σατυρικὸν πνεῦ-
 μα, καὶ ἐνίοτε ἀπὸ ἀπλοῦς ἀνθρώπους ἀκούει
 τὰς αὐθόρμητον τὸ ἰσπανικὸν ἐκεῖνο πνεῦ-
 μα picaresco καὶ τὸ esprit frondeur ἢ gau-
 lois τῶν Γάλλων.

Οἱ τόνοι τῆς Μούσης τοῦ Γρυπάρη δὲν
 ἦσαν μόνον ἐρωτικοὶ καὶ σατυρικοὶ, ἀλλὰ καὶ
 πατριωτικοί. Ἠγάπα τὴν Ἑλλάδα δι' ἀρ-
 γοῦ ἐρωτος ὡς φαίνεται εἰς διάφορα ποιή-
 ματα καὶ εἶχε προσέτι πόθον μέγιστον ἵνα
 ἐνωθῇ ἡ Ἐπτάνησος μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἀ-
 πεβίωσεν ὅμως πρὶν ἢ ἰδῆ τὴν ποθητὴν του
 Ἐνωσιν, καθότι τῇ 17 Σεπτεμβρίου τοῦ 1861
 ἐγκατέλειπε τὸν κόσμον. Ἴδου τίτλοι τινῶν

τῶν πατριωτικῶν καὶ πολιτικῶν ποιημάτων του
 Ἡ εἰς τὴν Ἑλευθερίαν, δι' οὗ χαίρεται ὅτι εἶ-
 ναι ἡμεῖς τὰς Ἰονίους Νήσους ἢ Ἐλευθε-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΡΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ρία—Ἡ ψευδοελευθερία—Ὁ μέγας ὄρκος τῶν Ἑλλήνων—Ἡ ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος, ἢ τὸ Σύνταγμα τῶν Ἑλλήνων—Ἡ σύγκλητος—Εἰς τοὺς Γερουσιαστὰς Ἐπτανήσου—Διάφορα ποιήματα πρὸς τοὺς βουλευτάς, γερουσιαστὰς τῆς Ἰονίου Πολιτείας, ἔτι δὲ πρὸς τὸν ἀρμοστήν Νούγγετ — Κατὰ τοῦ Κώδικος—Πρὸς τὸν ἐχθρὸν τῶν Ἑλλήνων —Κακοὶ νόμοι τῆς Ἐπτανήσου—Νουθεσία εἰς τὴν ἰονικὴν Κυβέρνησιν—Συμβουλαὶ εἰς τὸν Δημήτριον Σολωμόν ἑπαρχον—Εἰς Γεώργιον Κομοῦτον—Κατὰ τῆς Μοναρχίας—Τὰ καταχθόνια ἔργατα—Πρὸς τοὺς Ἐκλογεῖς—Κατὰ τῶν Μεταρρυθμιστῶν — Ὑπὲρ τῶν Ῥιζοσπαστῶν—Κατὰ τῶν ζακυνθίων δικαστῶν—Κατὰ τῶν μὴ ριζοσπαστῶν ἐπαρχῶν —Κατὰ τοῦ Ἀμερολήπτου—Κατὰ τοῦ Οὐάρδου—Παρατηρήσεις πρὸς τὸν ἀρμοστήν—Πρὸς τὸν Γλάδστωνα—καὶ διάφορα ἄλλα ποιημάτια μεστὰ ὅλα ριζοσπαστισμοῦ καὶ μίσους κατὰ τῶν καταχθονίων, τῆς Προστασίας ἐνίοτε δὲ καὶ περιφρονήσεως κατὰ τῶν μεταρρυθμιστῶν.

Καὶ ὁ Γρυπάρης ἀνήκει βεβαίως εἰς τὴν παρελθούσαν ποιητικὴν γενεάν· καὶ οὗτος ἐψάλλε κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πατρίδος. Ὁ πατριωτισμὸς αὐτοῦ καὶ ὁ πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἔρωσ εἶνε ἄγνωστος ὄντων τεθαμμένων ἀντὶ τοῦ συρταρίου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Δημητρίου, τῶν ἐθνικῶν καὶ

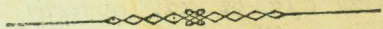
πολιτικὰ αὐτοῦ ποιήματα· εἰς ἃ ὁμως, δεόν να θαυμάσωμεν μᾶλλον τὸν ἐνθουσιασμόν του. Τῆς Ζακύνθου ἢ πατριωτικὴ ποιήσις τῶν χρόνων ἐκείνων, πράγματι ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἀγνοῦ φιλοπατρίας, ἦτο ἐνθεος. Αἱ ποιήσεις τοῦ Σολωμοῦ, Κάλβου, Τερτσέτη, Κ. Ῥώμα, εἶνε γνωσταί, ἀλλὰ καὶ πολλαὶ ἄλλων εἰσιν ἐτι ἄγνωσταί, περὶ ὧν προσεγγῶς.

Ἡ ποιήσις τοῦ Γρυπάρη διεκρίνετο διὰ τὴν φυσικότητα τοῦ αἰσθήματος εἰς τὰ ἔρωτικά, τὸ ὑγιὲς τῆς φαντασίας καὶ εὐγένειαν τῶν ἰδεῶν εἰς τὰ διδακτικά, τὴν ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν Ἑλλάδα εἰς τὰ ἐθνικὰ καὶ πολιτικά. Γράφων μετεχειρίζετο πάντοτε σύγκρομα γλώσσης δημοτικῆς καὶ καθαρευούσης. Ὁ στίχος αὐτοῦ ἐστερεῖτο ἀρμονίας, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, καὶ δὲν προσεῖχεν ἰδιαζόντως εἰς τὴν εὐρυθμίαν ἅμα δὲ καὶ φυσικὴν κατάταξιν τῶν λέξεων. Ἐν τῇ στιχουργίᾳ καὶ τῷ ὕφει παρημέλει τὴν τέχνην. Τέχνην δὲ ἐννοοῦμεν οὐχὶ ἐκείνην, ἣτις βλάπτει τῆς ἐκφράσεως τὴν ἀφέλειαν, ἀλλὰ ἐκείνην, ἣτις γεννᾶται αὐθορμήτως ἐν τῇ ψυχῇ ἀληθοῦς καλλιτέχνου, πρὸς ἀληθῆ διατύπωσιν τῆς ἰδέας καὶ πρὸς χρωματισμὸν τῆς ποιητικῆς ἐκφράσεως. Ἐγραψε καὶ ἰταλικούς στίχους, ἀλλὰ ἀνεπιτυχῶς. Τῷ 1849, τύποις Κ. Ῥωσσολύμου, ἐξέδωκε τὸ πρῶτον φυλλάδιον τῶν

ΙΑΚΩΒΩΝ ΤΕΙΧΙΟΥ

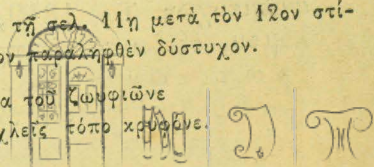
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΗΦΙΣΣΟΥ ΚΑΙ Αὐτοδίδακτος δ' εἰμι Θε-
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

»ὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας παντοίας ἐνέφυσεν». Τῶν λυρικῶν τούτων ἐξεδόθησαν διάφορα φυλλάδια. Τῷ 1852, τύποις Σ. Χ. Ραφτάνη, ἐξέδωκε φυλλάδιον διαφόρων διδακτικῶν ποιημάτων. Ὁ ἀξιότιμος αὐτοῦ υἱὸς Δημήτριος, εἶνε κάτοχος τριῶν βιβλίων τῶν χειρογράφων τοῦ ποιητοῦ, εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἂν ἐδημοσιεύοντο τὰ ἐκλεκτότερα τῶν ἐρωτικῶν, διδακτικῶν καὶ πατριωτικῶν αὐτοῦ ποιήσεων.



ΠΑΡΟΡΑΜΑ Ἐν τῇ σελ. 11ῃ μετὰ τὸν 12ον στίχον ἀνάγν. τὸ ἀκόλουθον παραληφθὲν δύστυχον.

Βδέλυγμα τοῦ Κωφινῶνε
Ποῦ ἐνοχλεῖς τόπο καρφῶνε.





ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΓΕΟΥΡΙΟΥ